

HØYT UNDER TAKET SKIEN AS  
Lågendalsveien 3388  
3277 STEINSHOLT

Att.:

Saksbehandler: Bjørnar Monsø, +47 73 60 40 32  
Vår ref.: 24/716-8  
Deres ref.:  
Dato: 19.11.2024

## Tilsynsrapport

Innretningsnummer: 10328

### Om tilsynet

Statens jernbanetilsyn (SJT) har utført tilsyn med Høyt under taket Skien AS. Tilsynet har bestått av gjennomgang av innsendt dokumentasjon hos oss i SJT, digitalt møte via Microsoft Teams 23. mai 2024, og stedlig verifikasjon hos dere 6. juni 2024. Åpningsmøte ble avholdt 23. mai 2024 og sluttmøte, også digitalt, ble gjennomført 11. juni 2024.

Vi beklager sen utgivelse av endelig tilsynsrapport.

Vi har ikke mottatt noen tilbakemelding fra dere etter at utkast til tilsynsrapport med varsel om vedtak ble utgitt 2. juli.

Vårt revisjonslag bestod av Bjørnar Monsø (tilsynsleder) og Bård A. Rounge (observatør).

Fra virksomheten deltok:

- Teamsmøte 23. mai:
  - Linda Oscarsson (HMS-ansvarlig i Høyt og Lavt konsern),
  - Magnus Aunan Jørgensen (Driftskoordinator kjede, Høyt under taket),
  - Simen Klausen (Driftsleder i Skien)
  - Rune Osvoid (daglig leder)
- Stedlig verifikasjon i Skien 6. juni
  - Magnus Aunan
- Sluttmøte på Teams 11. juni:
  - Magnus Aunan

Tema for tilsynet har vært:

1. Risikovurderinger av driften av innretningen
2. Kompetansekrav og opplæring av driftspersonell
3. Instrukser for driftspersonell

4. Kontroll og vedlikehold av innretningen
5. Beredskap og vakthold
6. Hendelsesrapportering

Tilsynet ble gjennomført som en del av vårt årlige tilsynsprogram. Tilsynet er basert på stikkprøver. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket under tilsynet.

Høyt under taket i Skien ser ut til å være en veldrevet høydepark med god kontroll på sikkerheten. Foretaket er en del av Høyt under taket-konsernet, som igjen er en del av Høyt & Lavt-gruppen. Teknisk er innretningen uten synlige mangler og i overensstemmelse med siste uavhengig kontrollorgans konklusjon. Bemanning, beredskap og førstehjelpsutstyr trenger noe forbedring, se pålegg.

Tilsynsrapporten inneholder tre vedtak.

## Vedtak

### 1. Vedtak om førstehjelpsutstyr

Vi har fattet følgende vedtak:

**Høyt under taket Skien AS skal få plass tilstrekkelig førstehjelpsutstyr snarest mulig og senest innen 10. desember 2024, og sørge for hensiktsmessig merking av førstehjelpsutstyret.**

Dokumentasjon på at pålegget er utført sendes til Statens jernbanetilsyn **innen 10. desember 2024.**

#### Hva regelverket sier

Forskrift om fornøyelsesinnretninger (tivoliforskriften) krever i § 2-11 tredje ledd bokstav f at virksomhetens sikkerhetsstyringssystem omtaler hvilke beredskapsplaner som finnes for nødsituasjoner. I § 2-13 presiseres det at beredskapsplanen skal inneholde oversikt over førstehjelps- og redningsutstyr og hvor dette er plassert. Både planer og utstyr skal tilpasses virksomhetens behov, ut ifra hvilken aktivitet som drives.

#### Hva vi fant under tilsynet

- Førstehjelpsutstyr mangler innhold, alle tre plasser for enkeltmannspakker i førstehjelpsskapet er tomme, og det er ikke tilstrekkelig merket for publikum hvor utstyret befinner seg.
- Virksomheten har ikke bære og nakkekrage.

#### Vår vurdering

Virksomheter som tilbyr fornøyelsesinnretninger til publikum skal ha førstehjelpskompetanse og tilstrekkelig utstyr til å kunne håndtere de skadene som kan forventes å oppstå som følge av bruk av innretningen. Dette følger forutsetningsvis av tivoliforskriften § 2-13 og kravet til sikker drift i tivoliforskriften § 2-1.

Med den iboende risiko som høydeparken har, er det behov for førstehjelpsutstyr i umiddelbar nærhet, og det må merkes slik at det er lett å finne. Hva slags førstehjelpsutstyr det er behov for må virksomheten vurdere ut fra de mulige skadene som kan oppstå i innretningen.

For å sikre at beredskapen og førstehjelpen alltid er tilstrekkelig bør dere ha en rutine for etterfylling/oppdatering av førstehjelpsutstyret.

At dere mangler utstyr til nødvendig førstehjelp er derfor et brudd på tivoliforskriften § 2-13.

## **2. Vedtak om beredskap**

Vi har fattet følgende vedtak:

**Høyt under taket Skien AS skal oppdatere beredskapsplanen for nødsituasjoner, og ved en risikovurdering vise at bemanningen i beredskapshendelser er hensiktsmessig ut fra den risiko som driften medfører.**

**Beredskapsplanen skal sendes til Statens jernbanetilsyn innen 10. desember 2024.**

### **Hva regelverket sier**

Tivoliforskriften § 2-11 tredje ledd bokstav f krever at virksomhetens sikkerhetsstyringssystem inneholder beredskapsplaner for nødsituasjoner og andre situasjoner som kan true sikkerheten.

Videre stiller § 2-13 krav til hva beredskapsplanen skal inneholde. En varslingsliste til både interne og eksterne skal finnes lett tilgjengelig for alle ansatte.

For virksomheter som har innretninger hvor selvberging ikke er mulig pga høyde skal beredskapsplanen også inneholde en detaljert redningsplan for å redde ned personer som har behov for det. Redningsplanen må vise hvordan redning skal gjennomføres og må basere seg på det behovet virksomheten har identifisert.

### **Hva vi fant under tilsynet**

- Intern og ekstern varslingsliste er ikke hengt opp, eller lett tilgjengelig på annen måte
- Det er kun en person på jobb når det er få gjester
- Ved behov for redning/assistanse når det kun er en person på jobb, håndterer vedkommende dette alene, og uten at andre varsles.

### **Vår vurdering**

Virksomhetens beredskapsplan og redningsplan skal lages med grunnlag i den risiko innretningen utgjør. Publikum skal kunne reddes ned ved behov og den ansatte skal kunne gjennomføre en redning uten at vedkommende utsetter seg selv for uakseptabel fare. En risikovurdering kan hjelpe med å komme frem til hvilken bemanning som trengs i nødsituasjoner.

På tilsynet fant vi at det ikke var lett for de ansatte å finne varslingslisten ved behov. Denne bør henge godt synlig flere steder slik at en nødsituasjon ikke forverres unødvendig. Det er kun én person på jobb når det er få gjester, og vedkommende må da håndtere alle sider av situasjonen, fra varsling, redning, førstehjelp og pårørende/andre gjester ved behov.

Vår vurdering av minimumsbemanning tilsier at det ikke er tilstrekkelig med bare en person til stede under drift. En redningsoperasjon vurderer vi som en ekstraordinær situasjon hvor det kan oppstå behov for å assistere den som utfører redningen, det kan være behov for å utføre førstehjelp og det kan oppstå ekstraordinære behov for å ivareta øvrige gjester, deriblant pårørende.

Vi utelukker ikke at en risikovurdering med hensiktsmessige tiltak kan åpne for en bemanning på bare en person når det er få gjester. Det må imidlertid fremgå av beredskapsplanen hvordan redningssituasjoner skal håndteres når det er få personer på jobb.

Mangler i beredskapsplanen og manglende varslingsliste tilgjengelig er derfor et brudd på § 2-13 om krav til beredskapsplanen.

### **3. Vedtak om bemanning**

Vi har fattet følgende vedtak:

Høyt under taket Skien AS må gjøre en risikovurdering som viser at den bemanningen dere har er tilstrekkelig, og sørge for at innretningen alltid driftes med tilstrekkelig bemanning.

Risikovurderingen skal sendes til Statens jernbanetilsyn innen 10. desember 2024.

#### **Hva regelverket sier**

Tivoliforskriften krever i § 3-2 at det skal være et tilstrekkelig antall kvalifisert personell til stede. Risikovurderinger skal gjøres i tråd med anerkjente standarder. Dette følger av § 2-12.

#### **Hva vi fant under tilsynet**

- Det er kun én person på jobb når det er få gjester
- Ved behov for redning/assistanse, når det kun er en person på jobb, håndterer vedkommende dette alene, og uten at andre varsles.

#### **Vår vurdering**

Innretningen skal driftes av et tilstrekkelig antall kvalifiserte ansatte. Hva som er riktig antall for den enkelte innretning vil ofte følge av leverandørens beskrivelser av drift eller følge av deres egen risikovurdering av behovet. Når man vurderer behovet må også planene for redning og beredskap legges til grunn, slik at man alltid har en bemanning på jobb som gjør at redningsplanen kan gjennomføres som planlagt. Risikovurderinger skal ligge til grunn for endringer dere gjør, og når man gjør risikovurderinger skal man bruke avvik som har oppstått i driften som del av grunnlaget for vurderingen.

Vår vurdering av minimumsbemanning tilsier at det ikke er tilstrekkelig med bare en person til stede under drift, fordi innretningen deres medfører behov for redning fra høyden ettersom selvberging ikke er mulig overalt. Når den ansatte gjennomfører redning/nedfiring vil den ikke kunne utføre de andre kontrolloppgavene som skulle vært gjort samtidig. For å unngå å måtte stenge innretningen for å gjennomføre redning vil det være behov for mer enn en person til stede. At dere bare har en ansatt på jobb når det er få gjester, er derfor et avvik fra forskriftens § 3-2 krav til kvalifisert driftspersonell i tilstrekkelig antall.

## Andre forhold

Vi har nylig avholdt nettseminarer med temaene:

Avviksregistrering: <https://www.sjt.no/fornyelsesinnretninger/nyheter-fornyelsesinnretning/opptak-nettseminar/>

Om å bruke avvik i risikovurderingene: <https://www.sjt.no/fornyelsesinnretninger/nyheter-fornyelsesinnretning/opptak-av-nettseminar-om-a-bruke-avvik-i-risikovurderinger/>

Om årlig teknisk kontroll: <https://www.sjt.no/fornyelsesinnretninger/nyheter-fornyelsesinnretning/opptak-av-nettseminar-om-arlig-teknisk-kontroll/>

Vi viser også til våre veiledere om rapportering av uønskede hendelser til SJT: <https://www.sjt.no/fornyelsesinnretninger/rapportere-og-varsle-om-uonskede-hendelser/rapportere-uonskede-hendelser-fornyelsesinnretning/>

Meld dere gjerne på vårt nyhetsbrev for å få aktuell info <https://pub.dialogapi.no/s/2bceefc8-3d5c-49fc-9e4b-f9091ac5c5bc>

## Klagefrist

Dere kan klage på vedtakene innen tre uker fra dere mottar tilsynsrapporten. Se vedlegget med regelverk og rettigheter for mer informasjon.

## Rapportdato:

19.11.2024

Ingunn D. Rognes  
seniorrådgiver

Bjørnar Monsø  
Senioringeniør

*Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur*

## Vedlegg 1 Regelverk og rettigheter

### Vi kan føre tilsyn og fatte vedtak

Lov om fornøyelsesinnretninger (tivoliloven<sup>1</sup>) § 12 gir SJT myndighet til å føre tilsyn.

Vi varsler om at vi vil fatte vedtak etter lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven<sup>2</sup>) § 16.

Vedtak om pålegg om å gi oss opplysninger og gjennomføre korrigerende tiltak er hjemlet i lov om fornøyelsesinnretninger §§ 14 og 15.

### Dere har rett til å få veiledning om regelverket

Etter forvaltningsloven § 11 har dere rett til å få veiledning om krav i lover og forskrifter som vi fører tilsyn etter. Dette betyr at dere kan kreve å få vite hvilke lover og forskrifter som gjelder for din virksomhet, hvor dere finner dette regelverket og hvordan vi tolker krav i regelverket. Vi kan ikke gi konkrete råd om hvordan dere skal oppfylle regelverket.

### Dere har rett til å klage på vedtak

Dere kan klage på hele eller deler av vedtaket til Samferdselsdepartementet etter reglene i forvaltningsloven § 28 flg. En eventuell klage sender dere til Statens jernbanetilsyn [post@sjt.no](mailto:post@sjt.no). Klagefrist er tre uker fra dagen dere mottar tilsynsrapporten. På våre nettsider finner dere mer informasjon om hvordan dere går frem for å [klage](#).

### Dere har rett til å få informasjon om vår saksbehandling

Dere har rett til å få vite hvordan vi behandler saken og få innsyn i dokumentene i deres sak etter forvaltningsloven §§ 18-21.

### Vi publiserer tilsynsrapporter på våre nettsider

Vi publiserer våre rapporter fra tilsyn med sikkerhet på våre nettsider, etter at vi har gjort en individuell vurdering om deler av rapporten skal unntas i henhold til offentleglova<sup>3</sup> og eventuell skjermes i henhold til annet regelverk.

### Dere kan kontakte oss

Ta gjerne kontakt med oss, hvis dere har spørsmål til dette brevet eller saken generelt. Dere kan sende en e-post til [post@sjt.no](mailto:post@sjt.no) eller ringe oss på telefon **22 99 59 00**. Angi saksnummeret når dere kontakter oss.

---

<sup>1</sup> Lov om fornøyelsesinnretninger (tivoliloven) LOV-2017-05-22-30

<sup>2</sup> Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) LOV-1967-02-10

<sup>3</sup> Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) LOV-2006-05-19-16